

Joan Navarro

**SALVATGE!
POESIA COMPLETA
1974-2024**

**PRÒLEG DE PERE CÍSCAR
EPÍLEG DE JORDI MARRUGAT**

VALÈNCIA 2024

COL·LECCIÓ
POESIA — OBRES COMPLETES

Dirigida per Vicent Berenguer

Vinyeta de la coberta:

Peix salvatge, Josep Basset, 2015. Ferro dolç, 38 × 20 cm

© 2024, de la vinyeta: Josep Basset
© de la fotografia: Col·lecció de l'autor — Foto de Markus Gudel, 2006

© 2024, del pròleg: Pere Císcar Llopis

© 2024, de l'epíleg: Jordi Marrugat Domènech

© 2024, Joan Navarro Tercero

© 2024, d'aquesta edició:

Institució Alfons el Magnànim
Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació
Diputació de València
Corona, 36 — 46003 València
Tel. +34 963 883 169
magnanim@dival.es
www.alfonselmagnanim.net

MADE AND PRINTED IN SPAIN

ISBN: 978-84-1156-058-0

DIPÒSIT LEGAL: V-3882-2024

FOTOCOMPOSICIÓ: QUINTO A ESTUDIO GRÁFICO — VALÈNCIA

IMPRESSIÓ: MEDITERRÀNEA IMPRÉS — CASTELLÓ DE LA PLANA

PRÒLEG

INVITACIÓ A LA POESIA VOYANTE DE JOAN NAVARRO

No hi ha pensaments sense imatges.
ARISTÒTIL

Els mots m'embrui xen.
JOAN NAVARRO

1. *Apunt biobibliogràfic* — Joan Navarro va néixer a Oliva, terra de poetes, el 19 de juny del 1951. Als nou anys va ingressar intern al col·legi dels escolapis del carrer de Misser Mascó de València. La seua vida circularà en gran part des d'aleshores entre el Cap i Casal i Oliva (al nucli urbà i al Sequer). Quan encara estudiava Filosofia i Lletres a la Universitat de València, on havia entrat el 1969, va guanyar el primer Premi Vicent Andrés Estellés dels Premis Octubre, l'any 1973 amb *Grills esmolen ganivets a trenc*

de por; en quedaria finalista el seu amic Salvador Jàfer. L'any 1974 fou inclòs a *Carn fresca*, antologia que Amadeu Fabregat tenia preparada des del 1972, amb textos de dos llibres —éssers dins d'una botella verda de coca-cola i *Espant al pit*— que no ha volgut incloure ni en la seua *Tria personal* (1973-1987) ni en aquesta poesia completa. En la part II de *Carn fresca* trobem Navarro, Jàfer i el seu amic Josep Bonet (1951-2020) —batejats tots tres per Joan Fuster com el «trio de la benzina» quan el visitaren a Sueca, en autoestop—, i també Josep Piera i Rafael Ventura Melià. Tots ells, més els que prompte se sumarien a publicar, formarien el que es denominà a ca nostra la «poesia dels setanta». Sobre la importància de les dates 1973-1974 i de Navarro, consulteu l'epíleg de Jordi Marrugat a aquest *Salvatge!*, el seu pròleg a la reedició del 2004 de *Grills esmolen ganivets a trenc de por* i, sobretot, el seu *Aspectes de la poesia catalana de la postmodernitat*.

Arran dels primers Premis Octubre, Navarro, Jàfer i Bonet coneixeran els fundadors de Llibres del Mall, editorial capdavantera del canvi poètic dels setanta a Catalunya. Navarro hi publicarà *L'ou de la gallina fosca* (1975) i, anys després, *Bardissa de foc* i la traducció d'*Amado mio*, de Pier Paolo Pasolini. Navarro participarà en moltes iniciatives dels setanta. Per exemple, el 1975, mentre fa el servei militar, recita al Price-Congrés; també el veiem manifestant-se amb els seus companys, amb els quals participa en la

creació de l'AELC i del Pen Català, i en els actes del Congrés de Cultura Catalana. Acabada la carrera, Navarro somiava a estudiar cinema. De fet, un Jàfer nostàlgic dels setanta (en el poema «El temps, mestre, ens empeny») esmenta Navarro «contemplant» Eisenstein. Gaspar Jaén també dona mostra de la cinefilia de Navarro en el lúcid artefacte-estudi que li dedica, «El pensament i el mirall» (1981), publicat a la revista *Latitud 39*. Al final, però, Navarro esdevindrà professor de filosofia d'institut; ho fou durant trenta-sis anys, i es va jubilar a l'IES Jordi de Sant Jordi de València.

Mentre dona classes a Tortosa, Navarro guanya la Viola d'Or i Argent dels Jocs Florals de Barcelona el 1981 amb *Coltell al cap* i publica al Mall la seu primera obra mestra: *Bardissa de foc* (1981). El curs següent torna al País Valencià i exercix de professor, entre altres centres, a Algemesí, on, amb Octavi Monsonís, animarà els joves de la revista *L'Hora-baixa*. El 1986 publica, esperonat per Jaén i Urban, *La païura dels crancs*, un recull de poemes solts, una *plaquette* i suites de poemes algunes de les quals ja havien estat editades; per exemple, la *plaquette Vai-xell de folls* havia eixit en l'editorial Septimomiau, i les suites de poemes *Arqueologia del saber* i *Coltell al cap*, respectivament, en les revistes *L'Espill* i *Lletres de Canvi*. En la revista *Reduccions* traurà *Salvatge!* (1989), la seua segona obra mestra. El 1991, Navarro publica la novel·la *Drumcondra*, una declaració

d'amor a Berlín i Wenders/Handke, i a Dublín i Joyce. Amb Jàfer, Bonet i Jaén i Urban, i amb altres amics o sol, Navarro viatjarà arreu, però no crearà poemaris-dietaris contant-ho.

Entre la *Tria personal 1973-1987* (1992) —on va incloure *Salvatge!*— i la publicació de *Magrana* (2004), Navarro a penes si trau algun escadusser poema en alguna antologia. Desconeixem les causes del seu silenci. El 1999, Navarro crea la revista electrònica *sèrieAlfa.art i literatura*, que el 2008 va rebre el Premi a la Difusió de la Literatura al País Valencià atorgat per l'AELC-PV. Cada canvi d'estació, Navarro i/o col-laboradors internauts antologuen a *sèrie.alfa* poesia d'arreu del món, sempre en versió original i traducció. La importància de la traducció i dels viatges és fonamental per a Navarro, potser perquè, com llegim a *Drumcondra*, «és convenient traure les arrels a passeig, altrament acaben podrint-se». Navarro traduïx a la nostra llengua des del castellà, el francès, l'italià, l'alemany i, sobretot, el portugués, com podeu llegir en la bibliografia final. Ha traduït també al castellà i al portugués antologies digitals de poesia catalana.

El 2004, Navarro reapareix amb la publicació de *Magrana*, que guanya el Premi de la Crítica dels Escriptors Valencians. Després vindran els llibres individuals següents: *A desllloc* (II Premi Carles Salvador de la UPV 2010), *El plom de l'ham* (LII Premi Ausiàs March de Gandia 2014) i *La nit transeünt* (2019).

Durant l'escriptura de *Magrana* coneixerà el pintor Pere Salinas (1957-2023), com conta Lola Andrés al pròleg de *Magrana·Granada*. Amb Salinas, Navarro treballarà en tres obres de col·laboració, precioses també plàsticament: *Atlas (Correspondència 2005-2007)* —Premi Generalitat Valenciana al llibre millor editat el 2008—, *Grafies·Incisions* (2010) i *O: Llibre d'hores* (2014) —de nou Premi de la Crítica dels Escriptors Valencians. El 2015 publica *Llum cinabri·Calma tectònica*, la seu primera correspondència poètica —o «diàleg de poetes», com diu Navarro al volum col·lectiu *Escriure és reescriure* (Francesco Aradolino *et al.*, 2023)—, coescrita amb la poeta argentina Lila Zemborain i acompañada per pintures de Pere Salinas. La segona correspondència serà *Líquens* (2023), ara amb la poeta brasilera Veronika Paulics.

Per acabar aquesta biobibliografia, cal dir que Navarro ha recitat en diferents festivals d'Espanya, Europa (Coïmbra i Bolonya) i Amèrica (São Paulo, Nova York, Ciutat de Mèxic i Querétaro). Ha estat traduït a nombroses llengües i inclòs en diferents antologies, algunes de les quals han estat emblemàtiques dels setanta, com l'esmentada *Carn fresca*, *Les darreres tendències de la poesia catalana (1968-1979)* i *La nova poesia catalana*. Entre els actes d'homenatge rebuts pel poeta d'Oliva —que, per cert, rebutja les obres que «navarriegen»—, cal destacar el de l'AELC-PV del 2018 i la inclusió dins del llibre-homenatge *Sèniors poètics* (2017) —amb un retrat de

Pau Sanchis—de la Institució de les Lletres Catalanes. Navarro continua hui, el 2024, ben actiu, «perseverant», com a poeta i traductor.

2. *Un tràveling per «Salvatge!»* (2014) — Com enfocarem aquest apartat? «Hauríem de seguir la trajectoria de la seua veu. El seu moviment.» I ho farem, *clocharts* i «transeünts», llibre a llibre, imitant Jaén i Urban en el seu pròleg en *La paüra dels crancs*; però abans caldrà mostrar les nostres cartes, que consistixen en dos esculls i una advertència. Pel que fa als esculls, cal dir que són insuperables. El primer és la temeritat de llegir els textos de Navarro sense tindre en compte els quadres de Pere Salinas i els poemes de Zemborain i Paulics amb què dialoga. El segon és que no estem capacitats per realitzar una lectura filosòfica —ni estètica— de l'obra navarriana. Animem a fer-la tot partint dels treballs següents: els pròlegs de Daniel Giralt-Miracle i Enric Sòria en *Atlas*, el de Lola Andrés en *Magrana-Granada* i, sobretot, l'estudi nietzscheà de Francesc Calafat «La ferida tràgica en la poesia de Joan Navarro», publicat en la revista *L'Aiguadolç*. Si a més sou editors o editores, sapieu que, des de fa anys, Navarro i Anacleto Ferrer tenen preparada una magnífica i inèdita antologia de poesia filosòfica d'arreu dels temps.

Pel que fa a l'advertència, és que prompte copsareu que Navarro sovint no és un poeta líric, és a dir, sentimental, però tampoc deslíric, en l'accepció de

L'OU DE LA GALLINA FOSCA

(1975)

A Vicent Navarro

Sento remoure en l'aire la trompeta
Engolida.

JOAN BROSSA

I

1

Espases al vent, timbes per als navilis del son!
Els monstres arpegen les capçanes dels homes deserts
de seny i, somnàmbuls, voldrien aixafar rocalls i
esbatanar balmes arreu del cos, amb fúria!

Irats, pelegrins del sol, fugirem per viaranys
que sols andaregen els suaus follets de la terra,
enllà dels boscos on udola el foscam.

Els àngels
tomben amb el crepuscle i omplen els camps d'ales.

On sou sargantanes amarades de llum, panxa freda?

Allí, on moren els camps, hi ha mars sense fronteres
que voldrien arrapar la teva pell, cranc de vorí,
una nafra on s'arrauleixen bruixots eixerits en plena nit.
Aspes del fred tallant les infinites ales del blau que
defuig el tabal de la lluna i a hores d'ara és un miol
perduto al boscam on neix la deu sedegosa d'astres. I
em dol no haver obert el teu cos per traure-li els ocells,
quan la lluna és una màscara immensa que s'esbalça,
lentament, com una au enfuriada, pels vidres de la

[llum,
incendi perduto al cel de foc, un mai més en fosca gerra.

A Dolors

Gespes a les palpebres. L'hivern és una au negra que tomballa per les teulades donant crits. No revindràs, albat, jamai a l'espill; l'escurçó et farà un niu als nítols de l'avern, allí on giravolta la terra de muda dansa amb el cant dels follets avets; i el teu cos pels barrancs, muriac de l'horabaixa, ploma de vidre, miratge del migjorn.

Ets guaita,
tu, de vells enyors?

Les aigües són un timbal
d'escumes d'argent viu que ara bramaran ja
la teva historia, guix, arrap al fosc mur.

Taronges velles a l'hora en què el cavall mut
es desbrida i les clepsidres són un gotim
de sang.

Soterreu els grans domassos de por!
Ulls de nens als estanys immòbils de la nit
que guaita les llaunes del botxí feréstec.

Al terrabastall dorm el joc de l'osset,
dents en magra carn deturant la ràbia,
fuet del crit que rata els murs de l'imperi.
(Els nens ploren perquè són plens d'escarabats
que els esbatanen els pits a fredes aures.)

Per on fuig el ca, tibades pells de màrtirs
s'abranden i sols esperen el vaixell bru,
camí de les coves que neixen ran de la mar.

Missatger d'astres, on són ara les eugues
de l'encañeri?

3

I són suaus els teus pits, heura dels meus dies.
Tinc una cambra on les aures rompen vidres
i almoinen crosses per esbardellar cabells
de genet, arribat el gat del silenci,
quan la llum degota el ronc udol i fuig
la guineu al rost, on brollen focs i fumeres.

Terror als ulls de la sargantana que ara
és un esquelet insomne al taüt obert
de les famolenques frontisses del son.

Escola't, amor, pels meus finits rierols
lluny de galeres, dimonis alats de nit.
Esbalmats els petons al groguinós fullam,
llavors, esdevindrem vianants que guillen
per les rutes de l'escurçó fugisser.

No,
les cambres fosques no poden rebre els amants,
plomall d'alooses enfuriades, arbre xop

d'amor, ans hauran d'eixamplar a cops d'alè
antigues portes borratxes de freds, flagell
de vents aprenents d'hivern.

On són els coltells?

Ventims m'atansen.

4

Tombes atapeïdes d'estels. El puny clos
i la rella per al sacrifici dels camps,
dent infinita per les crotes de l'incert
passat, sang nostra a les banderes del puig on
guilla el llop isard per menjucar, tot sol, astres.

Soc de la terra on moren els espills a cops
d'ira i de venjança, on els ulls es neuleixen
al mar immens, a l'aigua blanca.

Ensoteu
l'espantall, carn meva, lluny del ruixim del sol!
Vindran ocells per picar aigües fosques,
i galls de pedra pel pla que s'enlluerna
de tenebres, a l'hora en què els bous, en ramat,
s'enforquen de les bigues més altes del cel:
llavors, els camins portaran l'últim càntic
al límit del cos.

Vindràs d'un país ignot enllà d'aquestes
 platges arrapades per les forques del vent,
 quan el sol es gronxa obstinat a l'atzur.
 Brollaràs com un miracle, amor, obertes
 les mans, pels meus carrers que s'enlaiрен tots blancs,
 a la recerca de l'au que els ennuvola.
 Arrossegues carretes de somnis, baguls
 replets d'ocells dentats i gàrgoles de sal,
 els dies de pelegrina al mai més brodats.
 Estripa, amor, el meu ramat de cuques de nit,
 llojer del meu front ratat pel cant del desig.
 Per les aigüies arriba la donzella
 xopa de roses de Jericó, novella
 nau, cova de peixos d'ulls daurats.

Aixeca't
 ofegada, no has romput encara els camins
 desconeguts del meu cos!

Amor, tu d'aigua?
 Et soterraré per on em són secrets i ocults
 els miols dels astres, i el brivall no arriba
 per robar-te el braçalet de fruits ressecos:
 és la terra on agonitzen els focs grecs,
 illes de l'alba.

I prompte el cel com una enorme pell d'ase,
amor, temps obert per les foscúries, fora
llavis deserts de tot desig d'obrir cossos.

Nosaltres, embeguts de sol, reis del foscam!

(La teva carn lluny de la meva sang, partió del lloc
on visc, suau bandera que s'enlaira al puig del món.)

Braços com gatzolls eixamplant camps de roses
enllà del rocam on esbarzers s'incendien
sedecs de mar.

(La carn amagatall de serps!)

No sents com brunzen enardits pel foc que els crema?
Turment fonedís abans que el llambric badi
el crani de les aus que estrangulen el ras;
tòrtores de neu crivellades per dolços
esquinçalls de blau, orfes de les tenebres
que s'esquitllen cap als tossals plens de balmes,
on van a morir les guineus esgotades
d'amors amb la lluna.

Ja el dia s'espenya
sobre els homes i s'obre un reialme de llum.
Esventeu els ullots de les darreres cendres,
la terra té fam!

Per on colguen els llaüts, amor, s'enfugen
 estels amb harmoniosa dansa, i sols resta
 pels camps un enorme penjat, amb butxaques
 plenes de gespa i serpents d'heura fressant-li
 els peus.

Amor: l'albaneix és una immensa
 estança de follets enforcats, tots tibats,
 cercant amb els seus dits el focus esquerp, eixut
 de la terra.

Tens de gebre la mirada,
 i la sang, pasturatge de llaunes, resta
 freda com una torxa deturada allí,
 en la tardor immòbil dels arbres.

Però
 prompte escopiràs el monstre blau, i el somrís
 reliscarà pels teus llavis, principi
 de paraula esmorteïda.

Fuig ara,
 amb l'euga del silenci que no ens atura,
 cap als imperis barrats a les tenebres!

Ompliré el teu cos amb pàl-lids lliris de mar
 per foragitar, lluny de tu, lluny de mi, el drac
 que no vol que enlairem els braços amb força
 per esqueixar aquest boirim que ens entela, amb
 la falç alçada.

Els àngels burxen l'infern amb els seus escarpells
 afinats i sagetes de crua plata,
 quan la mar es fetilla de lilàs, amor,
 i els raïms no són encara de foc.

Ara,
 que em sé empaitat per un esbart de llops, silent,
 m'enfilaré pels camins de la terra
 amb un coltell ocult a les genives, i
 les mans, banderes de freda neu,
 no han de témer l'horitzó que hem d'arrapar;
 amor esvanit en les aures, esparver.

Em trencaré les cames pels teus viaranys
 que em fan brollar brossam a les ferides:
 i tu no em vols sentir, oh gran mare dels astres!

Briuxes, cantant himnes a les magres sines
 de la lluna, volen encendre focs amb els meus
 ossos d'exiliat vora els clars boscams per on
 pujaré les altes sales i espenyaré
 els meus dies dissecats un a un amb gran ritu,
 i no em doldrà haver confós la realitat amb
 el crit de l'espill.

La platja, murmuri de velles fogueres,
 escumall d'antics faraons captius, llesca
 el rocam amb les seves dalles oxidades, i
 em fereixen, amor, les seves ungles enormes,
 dolça besada a la terra que agonitza.

De sobte hem trobat la tardor aferrada
 als déus de jade que reben molses als ulls,
 i s'embullen amb les pluges de setembre,
 i els préssecos, que semblen les pells dels avis morts
 a l'últim combat.

Ai, la tardor dintre meu
 com un verí!

La barca endrapa ones i foc.

Atents, ja surt l'ou de la gallina fosca!

I són freds aquests ventims que fugen del bosc
 entre corall i peixos.

Calbes escates
 per al clam, d'horabaixa, a la cambra final.

Vindrà el vaixell mullat de negra mar, crespons
 al vent, rou de vori als buits dels ulls recremats
 d'atzur; amor, som la mortalla d'irats déus,
 les dents de l'alba.

L'assassí degoteja vidres als salzes,
 glavi marcit de tenebres besant llavis
 de lluna, colobra aixafada de plata.

Vindrà una allau d'àngels escarits, amb punyals
 ocults a les aixelles, lliris a les mans,
 a reblir el teu cos de papallones i sang;
 amor, severs exploradors al meu ventre
 obert als cels on grallen aus de mercuri.

El meu puny clos, deu del món, cau de fúries australs,
 s'enlaira, romp núvols, rutes de trens alats,
 i endevina el teu cos, calent, al fred oreig
 que esbatana les portes de la ràbia.

Jo soc l'assassí dels carrers de l'alba,
 vet aquí la meva gran corbella de rou!

I els vents

argollats, que ploren als baguls enormes,
 atzucac dels ossos, filferro per la pell!

El sol regalima com un cargol mullat
 pel ventim d'agulles que et lleparà els turmells;
 amor, pol·len de la llum, llimona de la mar
 que et rosega sense límit, a tothora,
 i t'escabella els salzes prenyats d'aigües,
 et menja els llavis.

Nous a la gorja de la tardor, un brunzit
afogat a les vinyes del dimoni, lluny
dels navilis que les molses embolcallen.

Amor, són trists els nens amortallats amb neu
sorgida de les aixetes de l'insomni,
que tenen a les genives un murmuri
calent, paraules als ulls, roses de sucre:
són els nens que tremolen al nostre dintre,
que voldrien sortir pels meus dits estrellats,
amb el ressò dels avencs dels meus queixals, i
esbardellar els faunes aturats al sostre,
més amunt de la mirada, cabellera
de pallasso, país dels oriols bojos.
Ens omplen calaixos gegants de silenci
aquests follets de la sang!

Amor, faré un niu
als teus nítols amb la vibra del gran desig!
No t'afonis, suara, en la terra, és temps de crits
davant l'esbatanada mar! Mossos als llençols
picats de vaixells!

Claus als avencs dels ulls, broixos de crancs, ara
que soc feliç i em bullen les roses del cap,

a l'hora en què ens donaran la gran pallissa.
Esvàstiques a les sines dels núvols, bram
de l'escanyapobres, com fem, pels murs del plor.

Silent de fam, daga en mà, restaré nu, car
no són rialles aquestes dents que m'omplen
les butxaques, amor, curulles de pinyols
de sal, espellades sanefes d'octubre,
porta d'hivern oberta als folls sentits del món.

Calls a les mans de batre en sorda nit, cridant
als déus que dormen a la fosca amb baf de gats:
sou verdet d'un vell brocal de mar, portella
de banderes.

Oh les veus dels pou encoses!

No barrareu l'aspre broll de les paraules,
vosaltres, pits de ferro, granotes de gas
que heu de morir a punta d'astres miolats
per ventims que fugen dels boscatges, ungles
de plata cercant el més bell cos de l'alba.
Abans de desnuar l'espantall d'argila,
tomballeu, oh tenebres, esmolant els coltell
oscats de la nit!

Vull sentir els teus pits sobre la meva pell, amor,
quan els trens, devora nit, burxen ocells
sembrats sota el dolç metall dels dies foscos.

Les glasses s'esmorren, aixafat el gran ull
de l'euga i romput el crani del més bell genet,
quan la lluna s'esconilla amb fer udol, sang
als llavis, per entre l'obagor de la mar.

Porta enfora del cadàver que agombolo
amb ira d'indòmit carnisser, extramurs
d'aquest ramat d'osso, el meu cos s'esborrifa
i espurneja, delirant estel, i cerca
les sines on s'han deturat les meves mans,
mort el migdia a cops de llavis mig oberts
i dents menjant terra, com feres en flames.

Ens hauríem d'haver arrencat aquestes
dalles dels ulls, aquesta ratera d'hores:

remoc la pols i dibuixo sanguineres
enllà dels núvols.

TAULA

Pròleg — Invitació a la poesia <i>voyante</i> de Joan Navarro — 1. Apunt biobibliogràfic — 2. Un tràveling per «Salvatge!» (2014) — 2.1. El primer Joan Navarro (1973-1992) — 2.2. El segon Joan Navarro (1993-2024) — 3. Per què «Salvatge!»? — 4. Conclusió — Per PERE CÍSCAR	7
GRILLS ESMOLEN GANIVETS A TRENC DE POR (1974)	
L'avant-propos o el manifest de les taronges	45
I	
1 [com un plomall d'atzavares...]	46
2 [al fossar hi havia esquelets de frares...]	47
3 [l'home que d'infants...]	47
4 [renills de cavalls d'algeps...]	48
5 [no vull ser l'heroi...]	49
II	
1 [de vegades voldria.....]	49
2 [el vent agre m'ha dit...]	50
3 [els minuts eren asseguts...]	51
4 [ja no té minuts...]	51
III	
1 [les ones, a la platja...]	52
2 [amb els ulls plens...]	53
3 [el sol dins del cap...]	53

4	[atxes de foc...]	54
5	[fugiu, guilleu...]	54
6	[les fades no van dormir...]	55
7	[llavis com a rastells d'hivern...]	55
8	[plomes de vidre...]	56
9	[palpebres clouen nits...]	56
10	[homes damunt cavalls alats...]	57
11	[escup les músiques...]	58
12	[aleteig de papallones...]	58

L'OU DE LA GALLINA FOSCA (1975)

I

1	[Espases al vent.....]	63
2	[Gespes a les palpebres...]	64
3	[I són suaus els teus pits...]	65
4	[Tombes atapeïdes d'estels...]	66
5	[Vindràs d'un país ignot...]	67
6	[I prompte el cel...]	68
7	[Per on colguen els llaüts...]	69
8	[Els àngels burxen l'infern...]	70
9	[La platja, murmurí de velles fogueres]	71
10	[L'assassí degoteja vidres als salzes]	72
11	[Nous a la gorja de la tardor...]	73
12	[Claus als avencs dels ulls...]	73
13	[Vull sentir els teus pits...]	75
14	[Escup el raig...]	76
15	[Atieu rocs de brases...]	77

II

1	[M'enfujo per les teulades]	77
2	[Al tuc del món...]	78
3	[Jo bató rocs...]	78
	Glossari d'acomiadament	79

ELS GUANTS DEL FRED (1979/1986)

Pota de gall	85
PAPER DE VIDRE	
Cruïlla de banderes	85
La pell del timbal	86
A remes batent	86
Nu amb una llavor al puny	87
El Gall de Foc	87
A portes de mar	87
Ferralla de neu	88
La mort duu vidres als llavis	88
FALÇÓ AL CALAIX	
Els guants del fred	89
Soc irat	89
Malviatge!	89
En claveguera nit	90
Tràngol	90
Ifach, puny de la mar	90
Cavalls de serp	91
Fotges d'argila	91
Els godalls de l'alba	91
BAF DE PUNYALS	
1 [A dents de vidre...]	92
2 [Empaito fades...]	92
3 [Pica de mans, gitana!]	92
4 [Baf de punyals...]	93
5 [S'han boixat les fustes...]	93
6 [Pels fornals de l'horabaixa...]	93
7 [Si obriu les finestres...]	93
8 [Àngels amb crinera de dacsa...]	94
9 [Punyal de cranc...]	94

BARDISSA DE FOC (1981)

L'INICI IMPOSSIBLE

<i>[Començo el camí que Alfa traçà...]</i>	97

LLUNA DE TERRA

I <i>[La tardor s'embosca...]</i>	98
II <i>[Gats enfuriats...]</i>	100
III <i>[Ja ho sabeu...]</i>	100
IV <i>[Traficant de misteris...]</i>	101
V <i>[Et vaig coronar...]</i>	101
VI <i>[Amor, amor...]</i>	101
VII <i>[Les oliveres bramen...]</i>	102
VIII <i>[Qui em parla?...]</i>	102

ELS ULLS DEL FRED

I <i>[L'escarceller escondeix...]</i>	103
II <i>[Foc al celler...]</i>	104
III <i>[Recordes?...]</i>	104
IV <i>[Llenceu aquests tigres...]</i>	105
V <i>[Aquesta tardor...]</i>	105
VI <i>[Aviat arribarà l'àguila...]</i>	106
VII <i>[Algú comença la dansa...]</i>	106
VIII <i>[I els seus ulls...]</i>	106

MUSSOL A LES RUÏNES

I <i>[I els jardins...]</i>	107
II <i>[El sol cremant-se...]</i>	108
III <i>[El teatre buit...]</i>	109
IV <i>[Solitud a les masmorres...]</i>	109
V <i>[Passo la nit desvetllat...]</i>	110
VI <i>[Saps, per les nits...]</i>	110
VII <i>[La ciutat és un esquelet...]</i>	110
VIII <i>[Sento com tibes l'arc...]</i>	111

CAMP DE LES AIGÜES

I <i>[La mar fremirà...]</i>	111
II <i>[El cel com un espill...]</i>	112

III [El tren vola...]	112
IV [L'hivern...]	113
V [Aparegueres enemig de la cambra...]	113
VI [Paisatge de neu...]	113
VII [Vaig fugitiu...]	114
VIII [El meu cos...]	114
EPÍLEG	
[Farsa del discurs...]	115
Fragment d'endreces	115
LA PAÜRA DELS CRANCS (1986)	
Auri sacra fames!	119
VAIXELL DE FOLLS	
1 [Ara que el sol...]	119
2 [La gallina al cimal...]	120
3 [Ens han donat uns mots inhàbils...]	121
4 [Em llevaré aviat...]	122
Moira	122
COLTELL AL CAP	
I [Dolor del discurs...]	124
II [Heus aquí el senyal...]	125
III [Tanques els ulls...]	126
IV [Poso pedres...]	127
ARQUEOLOGIA DEL SABER	
[Isaac, Isaac...]	127
[Les aus del paradís...]	128
[I l'enyor de la teva petita pàtria...]	128
[Oh Senyora dels lleopards...]	129
[Moriràs per amor...]	129
[Mireu el bell mort!...]	130
La paraula no és l'esser	130

SALVATGE! (1992)

Portal	133
SALVATGE!	
I [Ara pugem tots la muntanya...]	134
II [I la vida és bella...]	137
III [Immenses boles de gel...]	140
IV [La nostra sang...]	143

MAGRANA (2004)

MAGRANA	
Der Untergang der Titanic	149
Codonyat d'ambre	150
En el fons dels mots	151
Huracà tornassolat de les planícies	152
Cartografies del so	153
Mentre arribes	154
Jeder Mensch ein Künstler	155
Al moll de la paraula	156
La saba i el fang	157
Les acrobàcies de l'atzar	158
Cabrioles de daus	159
Huttenstraße	160
On, les places assolellades?	161
Virginia Stephen	162
Omphalos	163
Magatzem d'estels	164
Cosmètica	165
Aquest és el poema del retorn	166
Memòria de peix	167
L'odi	168
Crisantems blancs	169
Vine	170
Ací fou la batalla	171
Pintura	172
Inventari	173

DÍPTIC	
I [<i>Caure dins de l'ullal...</i>]	174
II [<i>La llum s'incendia...</i>]	174
COM UN LLAMP	
Com un llamp	175
CÀNTIR DE LLUM	
El bes del bes	180
Cotlliure	181
Oració vèdica	182
Mantra	182
Collaret	183
Àngelus	183
Ceret	184
Aurora	184
Epifania	185
Himne	185
Missatge	186
Trànsit	186
Out of time	187
Riu i delta	187
Druida	188
Gedächtnis	188
DISPERSA	
La llum	189
Allee der Kosmonauten	190
Misteri de la foscor	191
El cel	192
Valltorta	192
Mireu aquests senyals!	193
Notes	194

ATLAS — CORRESPONDÈNCIA 2005-2007 (2008)

[Aquests rastres...]	207
[Fres de la llum...]	207
[Crema el temps...]	207
[D'on ve aquesta música?...]	208
[La darrera ullada sobre el món...]	208
[L'arena de les llàgrimes...]	208
[:D'aquesta duna...]	209
[De l'estuari de l'ànima...]	209
[Limfa del capvespre...]	209
[Seda i sutja...]	210
[Enrenou d'ocells...]	210
[Tornar al cos dels cossos...]	210
[La gran onada de l'instant...]	211
[Blanques cendres de la paraula...]	211
[És la llum que tomba...]	211
[Desglaç de la xifra...]	212
[La calma de les bèsties...]	212
[Geometria de l'aire...]	212
[Desfer la sendera...]	213
[L'arenys dels noms...]	213
[La flama sagrada...]	213
[Fugir del món...]	214
[La copa del bosc...]	214
[M'endinse en la nit callada...]	214
[En la fesa de la paraula...]	215
[Paratges diàfans...]	215
[És ara que brilla la desstral...]	215
[L'ull i la mà i la nuesa...]	216
[Dins del magma el punt...]	216
[Un cau d'eternitat...]	216
[Signe entre els signes...]	217
[Vora els aiguamolls del vespre...]	217
[Ací sojorna la beina...]	217
[Com neu balmada...]	218
[Mireu els passos freds de l'isard...]	218
[Un borall de llum entre les balques...]	218

[Habitar la corpenta dels noms...]	219
[Escolta la cadència de l'alfabet fecund...]	219
[De quina impetuosa devastació...]	219
[L'espill del càvec...]	220
[Aquesta quietud després del vendaval...]	220
[Res no traspassa la balma dels mots...]	220
[Travessar els llacs nocturns...]	221
[Damunt les roques...]	221
[Fixa't en la remor de les partícules...]	221
[En el principi fou l'hort solar...]	222
A DESLLOC (2010)	
Imaginar un llenguatge	225
STERNENFALL	
1 [Darrere el dolor...]	227
2 [Fons i abisme...]	228
3 [Contemples la infinitud...]	228
4 [Els sediments de l'aire...]	228
5 [Ara soc puny de conquilles...]	229
6 [Cabellar-se...]	229
7 [Les llavors del sol...]	229
Els vèrtexs de la O	230
Celistre	231
MAGRANA DE PAESTUM	
1 [La peresa de l'ull...]	237
2 [Segments de raquis...]	237
3 [De vidre la neu llunyana...]	238
4 [El parany...]	238
5 [Ets ara el que ja no ets...]	238
6 [Tova de mur circular...]	239
7 [Llavors de llinosa...]	239
8 [Recolzat contra els confins...]	240
9 [La hivernada de l'ésser...]	240
10 [Els camins de la por...]	241

BAIA I CABDELL	
1 [Silvestre fúria de la llum...]	241
2 [La forma lenta del fred...]	242
3 [Mudar i ser un cercle de rastres...]	242
4 [Com una eruga sil·làbica...]	242
5 [Vernís per a la fusta...]	243
6 [La superfície untosa dels pigments...]	243
7 [Darrere del pensament...]	243
8 [Baia i cabdell...]	244
BWV 988	
0 [Els peus nus...]	245
1 [Fugir el riu per retrobar-se...]	245
2 [Solenys de rial...]	245
3 [Arribes arremolinant-te...]	246
4 [Les motllures zenitals...]	246
5 [Cap a nosaltres...]	246
6 [Com una petita música...]	247
7 [Una cambra blanca...]	247
8 [Les corredisses dels tèrmits...]	247
9 [Mireu com s'omplin...]	248
10 [Sobre el marbre...]	248
11 [Desgranar l'aigua dels somnis...]	248
12 [Amb tremp d'ou i or...]	249
13 [Gira la veu de l'aire...]	249
14 [Com si fugires...]	249
15 [Lentament desgranes l'alfabet...]	250
16 [Veure el límit...]	250
17 [Sota l'esdevenir...]	250
18 [Amb lent moviment circular...]	251
19 [Parany i talismà...]	251
20 [A la velocitat de l'ull...]	251
21 [On va l'alé?...]	252
22 [Caure dins del temps...]	252
23 [Ingràvida t'alces...]	252
24 [No és un esborrall de llum...]	253
25 [Tomba el dia...]	253
26 [L'ordre del moviment...]	253

27 [Una marca de pedra...]	254
28 [Oblida l'ombra del cos...]	254
29 [Els peus freds...]	255
30 [La casa del bosc...]	255
Les urnes de l'aire	255

ARXIPÈLAG

1 [Sang i resina...]	257
2 [Terreny clivellat...]	257
3 [Els mapes de les terres de la nit...]	257
4 [L'ham i la seda de l'aire...]	257
5 [S'han solidificat els líquids...]	258
6 [El silenci de les veles desplegades...]	258
7 [L'escriptura dels camps a l'hivern...]	258
8 [El ritme de l'eco...]	259
9 [L'espant de l'àngel...]	259
10 [Les deixalles de l'aire...]	259
11 [El que ara veus...]	260
Notes	260

GRAFIES · INCISIONS (2010)

Incisions	265
1 [Sediments...]	268
2 [Sota les fulles...]	268
3 [Encilar-se...]	268
4 [Parets de pedra seca...]	269
5 [Soc la mirada...]	269
6 [Pedregar despentinat...]	269
7 [Pètal de siscall...]	270
8 [Aquell fred...]	270
9 [Han trencat el pa de terra...]	270
10 [Aquest ritual de l'empelt...]	271
11 [Volta de nit...]	271
12 [Has escrit el teu nom...]	271
13 [Abans que l'insecte...]	272
14 [S'estrenya el temps i s'eixamplava...]	272
15 [Lent...]	272

16 [A punta seca...]	273
17 [Estés damunt les pedres...]	273

O: LLIBRE D'HORES (2014)

00 [Després de la paraula tot fou paraula...]	277
0 [De llum...]	279
1 [Un clap de terra...]	279
2 [Persistir com la molsa...]	279
3 [El lloc del pensament...]	280
4 [No és que flamegi la vinya...]	280
5 [Amb les mans temptes els líquens...]	280
6 [Has arrelat en les membranes humides...]	281
7 [Som el lloc...]	281
8 [Un arbre...]	281
9 [Han fugit els ocells...]	282
10 [Els ulls oberts de l'íbol...]	282
11 [Així la neu que s'esllavissa...]	282
12 [El cim...]	283
13 [No va ser mortal la ferida...]	283
14 [El dacsar i les xifres callades...]	283
15 [I és ara que l'or de l'aire...]	284
16 [Quin silenci aquest de l'espai suspès!...]	284
17 [Abandonar-se en el trànsit...]	284
18 [A mitja respiració...]	285
19 [Un foc blanc entre la solana i l'ombra...]	285
20 [Des del cel, no teníem records...]	285
21 [Escolta els escllops damunt l'herbei...]	286
22 [El curs del poema...]	286
23 [Calla el cos...]	286
24 [Veure i contemplar la mirada...]	287
25 [I eren estranyes les formes del desig...]	287
26 [La bellesa de l'horror...]	287
27 [Del somni arriba aquesta llum...]	288
28 [En cercle...]	288
29 [Lòrbita despullada de la mirada...]	288
30 [Donar l'ésser al jardí...]	289
31 [Sense cap paraula...]	289

32 [Marcar el rumb del dolor...]	289
33 [Tornar enrere...]	290
34 [Stabat mater...]	290
35 [Traçar lesombres transparents...]	290
36 [Un eixam de pètals aquest...]	291
37 [L'ou. La neu...]	291
38 [De lluny ve el camí...]	291
39 [Com anomenar les superfícies del poema?...]	292
40 [Així com una oració profunda...]	292
41 [Aquest és l'espai del somni...]	292
42 [Tants d'arbres grisos...]	293
43 [Un misteri aquest indret...]	293
44 [Ploriqueges l'absència en la fosca...]	294
45 [Porta, barca, mans...]	294
46 [Tota la superfície del somni...]	294
47 [Quina música bressava el planeta?...]	295
48 [L'àmbit de la llavor negra...]	295
49 [Diguem-ne tarquim...]	295
50 [Dormen en el seu insomni...]	296
51 [I la boca del riu...]	296
52 [Anotes al quadern la inquietud dels pigments]	297
53 [Tancar el paisatge, delimitar-lo...]	297
54 [Pintes els líquids oscil·lants del dolor...]	297
55 [El lloc del temps...]	298
56 [En el curs del temps...]	298
57 [Escríus les arrels...]	298
58 [L'ombra del cos...]	299
59 [Potser és un incendi...]	299
60 [Darrere els cortinatges...]	300
61 [Ara em mostres els materials del temps...]	300
62 [Penses la lenta tornada a casa...]	300
63 [L'eco del gos i l'hora blava...]	301
64 [Cap moviment...]	301
65 [Aquest és el lloc dels llocs...]	302
Notes	302

EL PLOM DE L'HAM (2014)

El plom de l'ham	307
QUADERN DISPERS	
Hölderlin	310
I [<i>Des del fons...</i>]	310
II [<i>Com un astre roig...</i>]	310
III [<i>Enllà de la mirada...</i>]	311
IV [<i>A l'hora foscant...</i>]	311
Geografies del silenci	312
I [<i>Hi ha el silenci enllà de les riberes...</i>]	312
II [<i>Hi ha el silenci d'Ulisses i de Silesius...</i>]	312
Matèria obscura	313
La casa del cant	314
Frida Kahlo	315
El cercle blau	315
El llamp en la frontera	315
Casa sense vidres	317
Boca d'arpa	318
Æminium	320
Entre les ruïnes del pensament, l'arc de vidre blau	321
LÍQUENS	
Àgreda	324
Celestografia	325
El cos de l'ombra	325
Tornar a la pintura	326
NEU I VIATGE	
Escull	327
I [<i>Com si cec...</i>]	327
II [<i>Els moviments del nadador...</i>]	328
III [<i>L'obscura tristesa de la por...</i>]	328
Dive for dreams	329
I [<i>Dins del somni...</i>]	330
II [<i>El meu únic desig...</i>]	330
III [<i>I soc tu a contracor...</i>]	331

Les hores petites	331
I [El temps cru...]	331
II [Te'n recordes...]	332
Orient	332
Neu i viatge	333
I [El dolor...]	333
II [Llaurar el buit d'aquesta terra...]	334
Blanc	334
Pirèxia	335
On la llum:	336
El temps extenuat	337

LLUM CINABRI | CALMA TECTÒNICA (2015)

1 [El temps i la intempèrie...]	341
2 [El conhort...]	341
3 [I és ara...]	342
4 [L'or efímer de l'escena...]	343
5 [Ara t'endinses en la tectònica de l'ànima...]	344
6 [Una superfície àrida...]	345
7 [La mansuetud dels estels...]	345
8 [Sostenir la mirada de l'ombra...]	346
9 [Aquest petit silenci de les coses...]	347
10 [Quant dura l'ombra?...]	348
11 [A la vora del poema...]	348

LA NIT TRANSEÜNT (2019)

Extraviats al bosc dels signes	353
I	
Stolpersteine	357
La nit transeünt	359
La lentitud	359
Isaac	360
En apnea	361
La cabana furiosa	362

Colobra	362
L'escala inhòspita	363
En trànsit	364
Terra nocturna	365
Paul	365
II	
Cap a dalt	366
Un cos d'imatges	368
La llum i la fenedura	368
A l'entrellum	369
Foscor boreal	370
L'abisme	371
El clot	372
Els mots i les coses	372
L'espai dels líquens	373
Darwin	374
Què veieu?	375
III	
Fronteres	376
Σαγουντον	377
Orte	378
Europa	379
Tot esperant el gas lacrimogen	379
Mac	380
El somni del bosc	381
Poema	382
Hammershøi	383
Envestida d'estels	383
Lliri de neu	384
IV	
Im Lauf der Zeit	385
Donzell i ruda	387
La terra ingràvida	387
Tràveling	388
Camí de Leipzig	389

Lightning over water	390
Landschaft	391
Resina	391
Bachmann	392
Latituds	393
Cal·ligrafia del fred	394

LÍQUENS (2023)

1 [El peu. Els camins...]	397
2 [Baixar des del fred de les altes terres...]	398
3 [La llum permanent...]	399
4 [Els ossos del vol, diràs...]	400
5 [Els bacteris i els túNELS de la vida...]	401
6 [Heus ací la topografia de l'ànima...]	402
7 [L'espai del buit...]	403
8 [Hauríem de seguir la trajectòria de la veu...]	404
9 [Mireu aquestes platges de ningú...]	405
10 [El buit de la càpsula...]	406
11 [Abans del llamp...]	407
12 [Dir el trànsit...]	408
13 [La imatge de l'ombra...]	409
14 [Una manera de ser en el món, diràs...]	410
15 [Rellegar l'ull...]	411
16 [I l'estranyesa davant l'incendi del bosc...]	412
17 [Res...]	413
18 [Un temps estrany, aquest...]	414
19 [Un tassó d'oli i aigua...]	415
20 [El cercle del somni i la ràbia...]	416
21 [Com tu, Lenz...]	417
22 [Llaurar el gebre, Paul...]	418
23 [Una foganada...]	419
24 [Hi ha el pou...]	420
25 [És l'alba que es multiplica lenta...]	421
26 [Podria dir verd maragda submarí...]	422
27 [Abelles i formigues...]	423
28 [Com descalçar les hores?...]	424

29 [La barca...]	425
30 [Hem pujat a les terres altes dels confins...]	246
31 [Traginar el fred i l'or de la memòria...]	427

LLINDAR DE TURBULÈNCIA & CO.

Portella	431
Maternitat	432
L'ull que ens parla	433
Petit tractat de la llum	435
L'entretemps perdut	436
Els minotaures del cor	437
Llindar de turbulència	439
Tot és Plató Tot és plató	444
Extrema llum: La caixa negra	447
Pàtria volàtil	450
Febrer. Una vall fonda	451
El pol de l'estiu	455
L'acròbata i les espases	458
l'anit de les nits, ai!	461
Glaç	462
Black-drop	466
Cendra de la planícia	469
Del silenci	471
Amb els peus nus dels dies nous	474
Alcohols: La neu és la mar	478
(Els guanys de les pàrdues)	479
Vermell, blau, groc	481
Huis clos	483
Ich bin der Regen	484
Ich nehm' den Schmerz von dir	488
Epíleg — Imaginar un llenguatge, instaurar un món: El cosmos poètic de Joan Navarro — Per JORDI MARRUGAT	493
Bibliografia	525